

EBA/GL/2021/17 (konsolideeritud versioon)

17. detsember 2021

Suunised

hoiuste tagamise skeemide likviidsete käibevahendite piiritlemise ja aruandluse kohta

Kohaldamise kuupäev		
➤O		30.3.2022
Muudetud järgmise õigusaktiga.		
➤A1	EBA/GL/2023/02	3.7.2024
➤C1	EBA/GL/2021/17 (konsolideeritud versioon)	

1. Vastavus- ja aruandluskohustused

Suuniste staatus

1. See dokument sisaldab määruse (EL) nr 1093/2010¹ artikli 16 kohaselt väljastatud suuniseid. Määruse (EL) nr 1093/2010 artikli 16 lõike 3 kohaselt peavad pädevad asutused ja finantseerimisasutused võtma mis tahes meetmeid, et suuniseid järgida.
2. Suunistes esitatakse EBA seisukoht nõuetekohase järelevalvetava kohta Euroopa Finantsjärelevalve Süsteemis ehk selle kohta, kuidas tuleks Euroopa Liidu õigust konkreetsetes valdkonnas kohaldada. Määruse (EL) nr 1093/2010 artikli 4 punktis 2 määratletud pädevad asutused, kelle suhtes suuniseid kohaldatakse, peaksid neid järgima, kaasates need sobival viisil oma tavadesse (nt muutes oma õigusraamistikku või järelevalveprotsesse) ka siis, kui suunised on ette nähtud eelkõige finantsinstitutsioonidele.

Aruandluskohustus

3. Määruse (EL) nr 1093/2010 artikli 16 lõike 3 kohaselt peavad pädevad asutused, kellele need suunised kohalduvad, teatama EBA-le 31. märtsiks 2022, kas nad järgivad või kavatsevad järgida kõnealuseid suuniseid, või vastasel juhul mittejärgimise põhjused. Kui selleks tähtajaks teadet ei saada, peab EBA pädevat asutust nõudeid mitte täitvaks. Teated tuleb saata EBA veebilehel avaldatud vormil, märkides viite EBA/GL/2021/17. Teate peaksid saatma isikud, kes on asjakohaselt volitatud esitama oma pädeva asutuse nimel nõuete järgimise teateid. Nõuete järgimise staatuse mis tahes muutusest tuleb teatada EBA-le.
4. Kooskõlas EBA määruse artikli 16 lõikega 3 avaldatakse teated EBA veebilehel.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1093/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Pangandusjärelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/78/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 12).

2. Sisu, kohaldamisala ja mõisted

Sisu

5. Käesolevate suunistega piiritletakse direktiivi 2014/49/EL (hoiuste tagamise skeemi direktiiv) artikli 2 lõike 1 punkti 12 alusel likviidsed käibevahendid kvalifitseeritud likviidseteks käibevahenditeks, mis kogutakse sama direktiivi artikli 10 lõike 1 kohaselt tehtavatest osamaksetest ning millega seetõttu arvestatakse sihttaseme saavutamisel, ning muudeks likviidseteks käibevahenditeks, mida ei ole otseselt ega kaudselt osamaksetena kogutud ning millega ei arvestata seega sihttaseme saavutamisel. Nende suunistega laiendatakse ka hoiuste tagamise skeemide kõnealuse direktiivi artikli 10 lõikest 10 tulenevat aruandluskohustust EBA ees.
6. Suunistega püütakse tagada hoiuste tagamise skeemi direktiivi ühetaoline rakendamine sihttaseme saavutamiseks ELis. Nendes määratletakse, mis likviidsed käibevahendid kvalifitseeruvad hoiuste tagamise skeemi sihttaseme saavutamiseks. Suunistes ei määratleta siiski, mis rahalised vahendid on kättesaadavad igal sekkumise juhul. Ühtsete eeskirjade puudumisel võivad hoiuste tagamise skeemid kogu ELis nõuda seotud krediitiasutustelt osamakseid viisil, mis ei taga järjepidevat vastavust hoiuste tagamise skeemi direktiivi artikli 10 lõikele 2, st sihttaseme saavutamist nimetatud artiklis sätestatud perioodi jooksul. Sihttaseme saavutamisel arvestatavate likviidsete käibevahendite kohta kasutatavad lahknevad mõisted võivad vähendada ka hoiuste tagamise skeemide direktiivi artikli 10 lõike 10 kohaselt EBA-le esitatavate andmete järjepidevust ja takistada seeläbi läbipaistvust. Seetõttu võtab EBA määruse EL/1093/2010 artikli 26 lõike 1 ja artikli 26 lõike 2 kohaselt vastu omaalgatuslikud suunised selle olukorra parandamiseks.

Kohaldamisala

7. Suunised kehtivad pädevatele asutustele nende järelevalve all olevate hoiuste tagamise skeemide sihttaseme saavutamisel arvestatavate kvalifitseeritud likviidsete käibevahendite taseme määramisel ja nõutava teabe teatamisel EBA-le.
8. Kui hoiuste tagamise skeemi haldab eraõiguslik üksus, peaksid pädevad asutused tagama, et hoiuste tagamise skeemid kohaldavad käesolevaid suuniseid.

Adressaadid

9. Käesolevad suunised on suunatud määruse (EL) nr 1093/2010 artikli 4 punkti 2 alapunktides i ja iv määratletud pädevatele asutustele. Viited „pädevatele asutustele“ käesolevates suunistes viitavad ametiasutuse kummalegi liigile, kui asjakohane, pädevuse alusel, mis on määratud kohaldatavas direktiivi 2014/49/EL rakendamise riiklikus raamistikus.

Mõisted

10. Kui ei ole sätestatud teisiti, on kõigil direktiivis 2014/49/EL kasutatud ja määratletud mõistetel sama tähendus ka käesolevates suunistes. Lisaks kasutatakse suunistes järgmisi mõisteid.

Likviidsed käibevahendid	on hoiuste tagamise skeemi kogu sularaha, kõik hoiused ja väikse riskiga varad, mille saab likviidseks muuta aja jooksul, mis ei ületa artikli 8 lõikes 1 osutatud perioodi, ning maksekohustused artikli 10 lõikes 3 sätestatud piirmääran.
Hoiuste tagamise skeemi sekkumine	on hoiuste tagamise skeemi tehtav sekkumine, milles kasutatakse hoiuste tagamise skeemi rahalisi vahendeid hoiuste tagamise skeemide direktiivi artikliga 11 lubatud eesmärkidel, näiteks hoiustajatele tagasimaksete tegemiseks (artikli 11 lõige 1), krediidasutuse solveerimise rahastamiseks (artikli 11 lõige 2), krediidasutuse maksejõuetuse ära hoidmiseks (artikli 11 lõige 3) või tagatud hoiustele juurdepääsu säilitamiseks hoiustajatele riigisiseste maksejõuetusmenetluste raames (artikli 11 lõige 6).
Muud likviidsed käibevahendid	on kõik hoiuste tagamise skeemi likviidsed käibevahendid, mis ei ole kvalifitseeritud likviidsed käibevahendid (nt laenatud vahendid).
Kvalifitseeritud likviidsed käibevahendid	on kõik likviidsed käibevahendid, mis on saadud osamaksetena hoiuste tagamise skeemiga seotud krediidasutustelt või mis pärinevad direktiivi 2014/49/EL artikli 10 lõike 1 kohaselt kogutud rahalistest vahenditest.
Tagasinõudmised	on varad, mis vastavad likviidsete käibevahendite määratlusele ja mille hoiuste tagamise skeem saab hoiuste tagamise skeemi sekkumise alusel omandatud õiguste tulemusena.

3. Rakendamine

Kohaldamise alguskuupäev

11. Neid suuniseid kohaldatakse alates 30.3.2022.

4. Kvalifitseeritud likviidsete käibevahendite piiritlemine ja hoiuste tagamise skeemi rahaliste vahendite aruandlus

4.1 Kvalifitseeritud likviidsete käibevahendite piiritlemine

12. Pädev asutus peaks tagama, et hoiuste tagamise skeem hõlmab kvalifitseeritud likviidseid käibevahendeid ainult selle määramisel, kas hoiuste tagamise skeemi direktiivi artikli 10 lõikes 2 sätestatud sihttase saavutatakse.
13. Käesolevate suuniste kontekstis peaksid kvalifitseeritud likviidsed käibevahendid, mis ei pärine otsestest osamaksetest, vaid on tuletatud rahastatud osamaksetest, hõlmama tagasinõudmisi kooskõlas ühega kahest punktis 4.2 kirjeldatud meetodist ning investeerimistulu kooskõlas punktis 4.3 kirjeldatud meetodiga.
14. Käesolevate suuniste kontekstis võib likviidseid käibevahendeid käsitada kvalifitseeritud likviidsete käibevahenditena ainult siis, kui (erakorraliste) osamaksetega, millest need on saadud, ei kaasne hoiuste tagamise skeemi kohustust need tagasinõudmiste laekumisel tagasi maksta, nt osamaksed teinud krediidasutustele.
15. Pädev asutus peaks tagama, et hoiuste tagamise skeemil on olemas piisavad süsteemid vahendite päritolu jälgimiseks.

4.2 Tagasinõudmiste käsitlemine seoses kvalifitseeritud likviidsete käibevahenditega

16. Hoiuste tagamise skeem peaks jaotama tagasinõudmised kvalifitseeritud likviidseteks käibevahenditeks ja muudeks likviidseteks käibevahenditeks kooskõlas ühega kahest lubatud meetodist: meetod A või meetod B.
17. Kui hoiuste tagamise skeem ei ole pädev asutus, peaks ta pädevat asutust enne valitud meetodi kasutamist valikust teavitama.
18. Meetodi A korral peaks hoiuste tagamise skeem:
 - a. jaotama laekuvad tagasinõudmised muudeks likviidseteks käibevahenditeks, kui muude likviidsete käibevahendite summa on asjaomasel ajahetkel väiksem kui suunise 4.5 kohaselt teatatud tasumata kohustused, kuni muude likviidsete käibevahendite summa on tasumata kohustustega võrdne, ja
 - b. jaotama laekuvad tagasinõudmised kvalifitseeritud likviidseteks käibevahenditeks, kui muude likviidsete käibevahendite summa on asjaomasel ajahetkel suurem kui suunise 4.5 alusel teatatud tasumata kohustused, ja
 - c. jaotama muud likviidsed käibevahendid, mille summa on suurem suunise 4.5 kohaselt teatatud tasumata kohustuste summast, mis tahes ajahetkel ümber kvalifitseeritud likviidseteks käibevahenditeks.
19. Meetodi B korral peaks hoiuste tagamise skeem:
 - a. registreerima asjaomase hoiuste tagamise skeemi sekkumise korral kasutatud võlgnevuse määra, mis on asjaomasele hoiuste tagamise skeemile asjaomase hoiuste tagamise skeemi sekkumise tõttu tekkinud kogukohustuse ning asjaomase hoiuste tagamise skeemi sekkumises kasutatud rahaliste vahendite kogusumma jagatis, ning
 - b. registreerima asjaomase hoiuste tagamise skeemi sekkumise algatamise kaudu krediidasutuse maksejõuetusega seoses saadud tagasinõudmiste koondsumma ja
 - c. registreerima asjaomase hoiuste tagamise skeemi sekkumise algatamise kaudu asjaomase kohustuse tagasimaksete koondsumma ja
 - d. määrama asjaomase hoiuste tagamise skeemi sekkumisega seotud „sekkumispõhised muud likviidsed käibevahendid“, korrutades tagasinõudmiste koondsumma (alapunkti 19b kohaselt) kõige ajakohasema võlgnevuse määraga (alapunkti 19a kohaselt) ning seejärel lahutama sellest tagasimaksete koondsumma (alapunkti 19c kohaselt), kusjuures juhul, kui tulemus on negatiivne, muudetakse see nulliks, sest „sekkumispõhiste muude likviidsete käibevahendite“ väärtus ei saa olla negatiivne, ja seejärel
 - e. määrama hoiuste tagamise skeemi muud likviidsed käibevahendid, mis on võrdsed iga hoiuste tagamise skeemi sekkumisega seotud „sekkumispõhiste muude likviidsete käibevahendite“ summaga (alapunkti 19d kohaselt).

20. Sõltumata sellest, kumma kahest meetodist valib hoiuste tagamise skeem, lahutatakse hoiuste tagamise skeemi kvalifitseeritud likviidsete käibevahendite taseme määramiseks mis tahes ajahetkel likviidsetest käibevahenditest „muud likviidsed käibevahendid“.

▼A1

21. [välja jäetud]

▼O

4.3 Investeerimistulu käsitlemine seoses kvalifitseeritud likviidsete käibevahenditega

22. Kui hoiuste tagamise skeem otsustab oma investeerimistegevusest saadud tulu lisada hoiuste tagamise skeemi likviidsetele käibevahenditele, tuleks seda tulu käsitleda kvalifitseeritud likviidsete käibevahenditena sõltumata sellest, kas vastavat investeeringut rahastati kvalifitseeritud likviidsetest käibevahenditest või muudest likviidsetest käibevahenditest.
23. Hoiuste tagamise skeem peaks investeeringukahjumid jaotama kvalifitseeritud likviidsete käibevahendite alla.

4.4 Hoiuste tagamise skeemide vaheliste laenude käsitlemine

24. Vahendeid, mille hoiuste tagamise skeem laenab hoiuste tagamise skeemi direktiivi artikli 12 kohaselt teisele hoiuste tagamise skeemile, ei arvestata likviidsete käibevahendite ega seega ka laenava hoiuste tagamise skeemi kvalifitseeritud likviidsete käibevahendite ega muude likviidsete käibevahenditena.
25. Vahendeid, mille hoiuste tagamise skeem laenab hoiuste tagamise skeemi direktiivi artikli 12 alusel teiselt hoiuste tagamise skeemilt, ei arvestata laenava hoiuste tagamise skeemi kvalifitseeritud likviidsete käibevahenditena. Kui sellised vahendid vastavad likviidsete käibevahendite määratlusele, tuleks need lugeda muudeks likviidseteks käibevahenditeks.
26. Hoiuste tagamise skeem peaks osamaksete kogumisel arvestama vastavalt laenu tingimustele teisele hoiuste tagamise skeemile antud laenu tagasimakse summa ning ajaga.

4.5 Aruannete esitamine EBA-le

27. Pädev asutus peaks esitama EBA-le iga aasta 31. märtsiks kõigi enda järelevalve all olevate hoiuste tagamise skeemide kohta:
- a. oma hoiuste tagamise skeemi või skeemide hoiustega kaetud summa ning likviidsete käibevahendite kogusumma, kvalifitseeritud likviidsete käibevahendite ja muude likviidsete käibevahendite summa eelneva aasta 31. detsembri seisuga ja

- b. oma hoiuste tagamise skeemi või skeemide hoiuste tagamise skeemi sekkumise või investeringute eesmärgil tekkinud tasumata kohustuste summa eelneva aasta 31. detsembri seisuga. Sellest summast peaks välja jätma hoiuste tagamise skeemi või skeemide tegevusega seotud kohustused ja
- c. alternatiivsed rahastamiskorrad, mis on tema hoiuste tagamise skeemil või skeemidel olemas täiendava likviidsuse kasutamiseks eelneva aasta 31. detsembri seisuga, ja
- d. tema hoiuste tagamise skeemi või skeemide teistelt hoiuste tagamise skeemidelt hoiuste tagamise skeemi direktiivi artikli 12 kohaselt saadud tagasimaksmata laenud eelneva aasta 31. detsembri seisuga ja
- e. tema hoiuste tagamise skeemide valitud meetod tagasinõudmiste jaotamiseks suunise 4.2 kohaselt.

I lisa. Hoiuste tagamise skeemi rahaliste vahendite aruandluse vorm

Alusandmed	
Aruandev asutus:	
Liikmesriik:	
Hoiuste tagamise skeem:	
Esitamise kuupäev:	
Aruandeaasta:	
Valuuta	
[Ainult siis, kui valuuta ei ole euro]:	
Vahetuskursi kuupäev (kui see ei ole 31. detsember)	
Vahetuskurss	
Tagasinõudmiste jaotamiseks valitud meetod	Meetod A ☐ / meetod B ☐ / valimata ☐

Hoiuste tagamise skeemi rahaliste vahendite summa aruandeaasta 31. detsembri seisuga	Summa eurodes (tuhandetes)	[Ainult siis, kui valuuta ei ole euro]: Summa kohalikus valuutas (tuhandetes)
Likviidsed käibevahendid		
sh kvalifitseeritud likviidsed käibevahendid		
sh muud likviidsed käibevahendid		
Hoiuste tagamise skeemi või investeerimise eesmärgil tekkinud tasumata kohustused		
Tagatud hoiused		
Tagasimaksmata laenud, mis on saadud teistelt hoiuste tagamise skeemidelt hoiuste tagamise skeemi direktiivi artikli 12 kohaselt		

Olemasolev alternatiivne rahastamiskord	Valida võib mitu vastust
Kohustuslikud laenud liikmespankadelt	☐
Krediidiliin (vms) keskpangalt	☐
Krediidiliin (vms) valitsuselt	☐
Krediidiliin (vms) (kommerts)panga/(kommerts)pankadega	☐
Muu (täpsustage)	Vabatekst